

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(14-15 жовтня 2022 р.)**

2 том

ОДЕСА 2022

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VIII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 14-15 жовтня 2022 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2022. — 163 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського». Протокол № 4 від 27.10. 2022 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022

На жаль, у XX столітті освіта загалом, і музична зокрема, багато в чому втратила таку невід'ємну її частину, як гуманістична спрямованість. Сталося це, мабуть, у зв'язку з тим, що оптимізація навчання була орієнтована в основному на розвиток сфери мислення за майже повної зневаги сферою емоцій. Таким чином, в умовах тотальної наукової спеціалізації втрачалася здатність цілісного сприйняття дійсності, тоді як у мистецтві весь світ у своїй цілісності проектується в людину.

Наступний фактор, що визначає необхідність диверсифікації вищої музично-педагогічної освіти, – це наступність. В історичному плані категорія «наступності» взаємопов'язана з категорією «реформи», оскільки кожен новий етап розвитку системи освіти знаходить рішення - що з попереднього досвіду використовувати у навчанні наступних поколінь. Тому категорія «наступності» корелює з категорією «диверсифікації», що вирішує питання взаємодії ланок навчальної системи в умовах гнучкої моделі освіти.

Разом з тим, у сучасних умовах спостерігається тенденція послаблення взаємодії всього історичного масиву музичного мистецтва та освіти. Ця тенденція у музичному естетичному вихованні багато в чому зумовлена домінуванням гомогенної західноєвропейської романтичної культури XIX століття як змістовної основи освіти. Проте, за умов загальної глобалізації культури, стають актуальними проблеми мультикультурних процесів загалом, і посилення проблеми «Схід-Захід» зокрема. А це, своєю чергою, зобов'язує звернути увагу на альтернативний підхід до визначення змісту музичної педагогічної освіти. Можна говорити також про існуючі жанрово-стильові обмеження в музичній педагогічній освіті, що, своєю чергою, актуалізує ідею посилення національної культурної основи в освітній системі.

Таким чином, сучасна парадигма музичної освіти має бути орієнтована на максимально повну відповідність змісту освіти сучасному етапу розвитку музичного мистецтва.

Sofia BEGENA

Master's student

*State institution «South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky», Ukraine*

CHOREOGRAPHIC ACTIVITY AS A UNIVERSAL MEANS OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF CREATIVE PERSONALITY

As the concepts of intelligence and creativity evolve, the idea that creativity is not one of the components of intelligence, but a very special dimension of mental

processes and behavior is increasingly being put forward. It is this understanding of the phenomenon of creativity that allows us to explain its paramount importance for future choreographers.

Today different concepts of creative personality are being developed. Thus, a polymodal approach to this problem is expressed in the integral concepts of creativity by Edward de Bono, in the principles of system thinking by William Rossom Ashby, in the concepts of R. Dilts and G. Alder, in the concept of divergent thinking by J. Guilford and others.

Edward de Bono (2005) wrote the book "Lateral Thinking", in which he describes the difference between ordinary thinking and creative thinking. Edward de Bono calls creative thinking lateral, and ordinary thinking vertical.

According to the concept of creativity by Robert Dilts, one of the founders of neuro-linguistic programming, each of us has our own worldview based on internal neuro-linguistic maps built by ourselves. These neurolinguistic maps - more than reality itself - determine how we interpret the world, react to it and give meaning to our own behavior and experiences. It is a widely known phenomenon that often the most creative in a particular field are amateurs - people who do not have special education. Their "unwashed" view allows them to show creativity.

The second basic assumption of Robert Diltz and his followers is that life and consciousness are systemic processes. One of the principles of systems theory is called the "law of necessary diversity". This principle plays a crucial role in the formation and development of a creative personality during choreographic activity. According to the law of necessary variety, choreographers have to constantly vary the actions and processes that we use to achieve our creative goal.

Based on the tests of personality creativity developed by Joey Paul Gilford and his colleagues, which contain information about speed, flexibility, originality, curiosity, imagination, irrelevance, etc., we consider it possible to apply some of these characteristics in our study as signs of students' creativity in dance.

Another important issue that we raise in our work is the question of the conditions for the development of a creative personality during the choreographic and educational process.

Firstly, for the development of creativity as an integral characteristic of the personality, namely, for the work on the integration of knowledge, the development of skills to manage knowledge in general, for reflection in its various forms as a means of increasing creative resources, and finally, to the extent to which opportunities are created for the development of various manifestations of creativity.

Secondly, to what extent the system of evaluation of the effectiveness of training is complex, integral in nature, and does not serve to unilaterally consolidate only certain skills and abilities.

Thirdly, to what extent and by what means a balance is achieved between conditions that stimulate the development of internal self-motivation and external supporting factors that contribute to the recognition of creative achievements already in the years of study.

Fourthly, the extent to which the educational environment allows the formation of contextual coordinate systems of creativity: reproduces the values and criteria of professional, national culture, as well as provides opportunities for intercultural dialogue and comparison.

The student's production activity at the Higher Educational Institutions of Culture and Arts is implemented within the framework of studying a number of disciplines "Composition and Staging of Dance", "Production Workshop", "Choreographer's Skill", etc. Acting as a special kind of artistic creativity, staging activity creates such a subject-developmental environment in which the individual creative abilities of the student are revealed, figurative, spatial, divergent kinesthetic thinking develops. That is, choreographic activity is certainly a universal means of forming and developing a creative personality.

Practice shows that in the first year the development of creative thinking of students-choreographers is mainly accumulative in nature, in the second thinking acquires the features of reproductive, from the third year the development of productive thinking takes place. Choreographic tasks at each course become more complicated in sequence from reproductive to creative, thereby developing students' creativity. In the case of mastering knowledge while solving creative tasks, the use of this knowledge is an important new formation, as new associative links arise between theoretical material and the possibility of implementing a creative idea.

The activity of a student-choreographer is determined by the specifics of choreography as an art form and is aimed at creating visible plastic images, so in the educational activity should be manifested not only the property of creative thinking in general (in its psychophysiological meaning), but also the properties of imaginative and associative thinking. Therefore, the training of students in universities of culture and arts is a special system, where the process of formation and development of creative thinking and creative personality in general, acquires a purposeful controlled character.